

Tanzimat Dönemi'nde Eğitim (1839-1876)

1. İlköğretim

- Sıbyan Mektepleri
- Nisan 1847 Talimatı
- Mart 1857 Maarif-i Umumiye Nezareti'nin Kurulması
- 1868 Darülmualimin-i Sıbyan'ın Kurulması
- Sıbyân Mekteplerinin Islâhâtına Dâir Nizâmnâme Lâyihası
- 1 Eylül 1869-Maarif-i Umumiye Nizamnamesi
- Mayıs 1870 tarihinde Te'lif ve Terceme Nizâmnâmesi
- Usul-i Cedide-İlk İptidailer-1872

2.Ortaöğretim

- **Rüştiyeler**
Sivil-Askeri/Erkek ve Kız Rüştiyeleri-1869 Nizamnamesine göre 500 haneli kasabalarda, 4 yıllık, Dersler
- **İdadiler**
İlk İdadiler/1845, Sivil-Askeri İdadiler, İlk İdadi 1845'te açılan "Mekteb-i Fünûn-ı İdadiye'dir. 1872'de Kuleli Askeri İdadisi olmuştur. Müslim-Gayrimüslim kaynaşması esastır, 4 artı 3 yıllık,
- **Sultaniler**
İlk Sultani 1 Eylül 1868'de açılan Galatasaray Sultanisidir. Başlangıçta 5 iptidai 5 kolej sınıfı olmak üzere 10 yıldır, takip eden süreçte 3 iptidai, 3 tali ve 3 ali olarak 9 yıla inmiştir.1869 Nizamnamesine göre Sultaniler rüşdiyelerden sonra 6 yıl olacaktır. Kısım-1 Adi ve Kısım-1 Ali: 3 yıllık, Edebiyat ve Fünûn Şubeleri,
Sultaniler ücretli, mekteplerin inşa masraflarını saray karşılıyor, bütün Osmanlılara açık mektepler, II. Meşrutiyete kadar tek sultani bulunuyor, bu dönemden sonra sayılar artacaktır. Darüşşafaka/1873 Cemiyet-i Tedrisiye-i İslamiye-Muhacir çocuklar

3.Yükseköğretim

- Darülfünun
- Mekteb-i Mülkiye
- Mekteb-i Mülkiye-i Tıbbiye
- Mekteb-i Osmani

4.Mesleki ve Teknik Öğretim

- Askeri Baytar Mektebi
- Tarım mektebi
- Orman Mektebi
- Maadin Mektebi
- Lisan Mektebi
- Islahane-Sanayi Mektepleri

5.Yabancı ve Azınlık Mektepleri

- Katolik Mektepler (Saint Benoit, Saint Louis, Saint Joseph/Erkek; Notre Dame De Sion/Kız)
- Protestan Mektepleri (Beyrut Amerikan Koleji, Robert Koleji, Arnavutköy Amerikan Kız Koleji)

Kaynakça:

Akyüz, Y. (2011). *Türk eğitim tarihi m.ö.1000- m.s.2011*. Ankara: Pegem Akademi.

Sağlam, M. (ed.) (2023). *Türk Eğitim Tarihi*. Ankara: Vizetek Yayınları.